

Sjekker rekegener

Er alle rekene i sør samme genetiske bestand, eller fins det et skille mellom fjordreker og reker i det åpne hav – det skal forskerne finne svar på ved hjelp av fiskere.

Guldborg Søvik

Rekeforsker Guldborg Søvik leder for øyeblikket to rekeprosjekt fra norsk side. Det ene går ut på å undersøke bestandene av reker i hele Nord-Atlanteren.

– Dessuten skal vi se på rekene i Skagerrak og Nordsjøen spesielt, om de består av én genetisk bestand eller flere, sier Søvik.

Det siste er et interregprosjekt, et samarbeid mellom Sverige, Danmark og Norge. Der vil fiskere, forvaltning og forskere sammen jobbe for å få fram data, som raskt skal bli offentlige.

– I neste omgang kan de brukes direkte i forvaltningen, påpeker Søvik.

Fiskernes del i samarbeidet er å sende inn reker fanget over hele området. Havforskningsinstituttets laboratorium i Arendal vil genteste rekene. De skal også sammenlignes med reker fra Grønland og Island.

Planen er å samle inn rekeprøver fra fiskerne i november. Danske forskere oppretter en hjemmeside på nett der resultatene blir lagt ut fortløpende.

Utgangspunktet for prosjektet er rekefisker Rolf Midtbø påstand om at rekene vokser opp i Skagerrak og deretter går inn i Nordsjøen. Mye småreker i Skagerrak betyr i neste omgang et godt rekefiske i Nordsjøen.

– Det er en interessant teori som vi gjerne vil ha svar på, sier Søvik.

I den sammenhengen lover ikke det siste reketoktet i sør på begynnelsen av året godt. I 2007 var det mengder av småreker i Skagerrak, men de har ikke dukket opp i Nordsjøen.

– Det ser ut til at larvene har overlevd dårlig i Skagerrak de siste årene, uten at vi kjenner årsaken, sier Søvik.

BRA REKEFANGSTER: Daglig leder for Fjordfisk på Hvaler har tatt mot bra med kokte reker de siste ukene, men ønsker seg mer småreker. ARKIVFOTO: GUNN HEDBERG

Usikkert rekefiske

REKER

Tegn tyder på en viss oppgang i rekefisket i Skagerrak, men høstkuilingene hindrer den fulle oversikten. Uansett blir det lavere rekekvote for 2011.

Gunn Hedberg

Hvaler

– To uker med høytrykk kunne gitt oss et bedre bilde av rekefisket. Når det blåser er bare de store båtene ute, og strøm og vind påvirker fangstene negativt, sier Jørn Lian, direktør i Skagerakfisk SL.

Liten oppgang

Morten Aleksandersen på "Topsy ser tegn til bedre reketider.

– De siste to ukene har fisket vært bra i østre Skagerrak, selv om det fremdeles er for lite råreker, sier Aleksandersen, som også får fangster der store og småreker er likt fordelt.

Fjordfisk AS på Hvaler fikk inn 15 tonn reker både i uke 35

og 36, noe som minner daglig leder Kurt A. Hansen om tidligere tider.

– Men vi ønsker mer småreker, særlig nå som vi går inn i toppmånedene, sier Hansen.

Smårekeras

Selv om enkeltfartøy kan få mye småreker, er trenden i hele Skagerrak entydig. Mengden reker som leveres rå til Skagerakfisk SL har gått ned fra 1.600 tonn på denne tiden i fjor, til litt over 700 tonn i år. I Rogaland har de nær en halvering, fra 428 tonn til 237 tonn.

– Der vi før sendte trailerlass med råreker til fabrikkene, strever vi nå for å fylle en varebil, påpeker Lian.

Lagt ned

Fordelingen av små og store reker er den samme i svensk farvann. For kort tid siden meldte Abba at de la ned sin rekefabrikk i Kungshamn i Sverige. De beholder maskinene, men framover vil en bedrift i Göteborg produsere lakereker for Abba.

Rårekerne fra Fjordfisk på Hvaler går til Abba. Langs kys-

Arild Olsnes

Men vårt beste rekefiske foregår fra januar til påske.

Arild Olsnes, direktør i Rogaland Fiskesalgslag

ten av Sør-Norge er det nå bare to rekefabrikker tilbake.

Også i Rogaland svikter smårekerne. Der er fisket ganske labert for øyeblikket.

– Men vårt beste rekefiske foregår fra januar til påske, sier direktør i Rogaland Fiskesalgslag, Arild Olsnes.

Lavere rekekvote

Med nedgangen i fangstene er mange fiskere spente på hvilke rekekvoter som blir fastsatt for 2011. To ganger tidligere har fangstene gått over kvotene, noe som skyldes en treghet i systemet.

Når fangstene er på oppadgående, tar det tid før forskerne i Det internasjonale forskningsrådet ICES registrerer det – og omvendt. Uansett blir det lavere rekekvote neste år, men det er for tidlig å spørre om hvor lav.

Bedre priser

Fordelen med at fangstene syn-

FAKTA: REKEFANGST I SØR

Rekefisket i Skagerrak og Nordsjøen regnes under ett når det gjelder totalkvote.

Rekene her er dyphavsreker, *pandalus borealis*.

De gyter i oktober og november i begge havområder.

Maks levetid er seks år.

Rekene starter livet som hann, før de skifter til hunn etter å ha gytt som hann i én eller to sesonger.

ker er at prisen på kokte reker stiger. Minsteprisen for både salt- og sjøkokte reker er nå 80 kroner per kilo på innlandet, den høyeste noensinne på denne tiden av året.

Prisen på råreker holder seg derimot lav, og har knapt økt det siste året. Det skyldes konkurransen fra importerte reker.

Rekeprisene var høye på auksjonen i Göteborg hele forrige uke, med en snittpris på 160 svenske kroner per kilo. Unntaket var fredag, da store landinger fikk prisen ned til 103 kroner. Uansett er det høye priser for årstiden.

gunn.hedberg@fbfi.no
Telefon: 69 37 75 54

HIAB
Kraner • Deler • Service
Vinsjer • Brukt • Tilodeler
Transportindustri AS
8205 Fauske • Tlf. +47 75 60 27 05
www.ti-as.no - morten@ti-as.no

Samarbeider om rekeråd for 2011

Ifølge Guldborg Søvik blir det ikke noe nytt norsk reketokt i Skagerrak og Nordsjøen i høst. Tidligere hadde Hi to reketokt i året, ett langt og ett kort. Nå har de bare ett

langt tokt i løpet av januar og februar. Det betyr at toktresultatene blir brukt når havforskerne gir råd for 2011. I tillegg ser de på fangstratein-deksen fra fiskeriene. Den

danske tidsserien er lengst, men den norske brukes også, I år vil i tillegg den svenske tidsserien bli brukt. Dermed blir rådene et samarbeid mellom alle tre land som

tråler reker i Skagerrak og Nordsjøen. Selv om svenske og danske fiskeridata blir brukt i rådgivningen, kjører ikke Sverige og Danmark noen reketokt i de to havområdene.